

debeā omonere q̄ten° dñs sacrifi
ces. ne tā diu crucieris. et tā male
moziar]. **T**ūc Juliana flēs orauit
dicēs. **D**ñe de° ne pmittas me pe
rire. sed oñde m̄ q̄s ē iste q̄ talia m̄
pluadet. **F**actaqz est ad eā vox vt
ip̄m app̄henderet. et q̄s esset ip̄m
cogerz ofiteri. **Q**ue cū eū tenuisset
et q̄s esset interrogassz dixit ei q̄ de
mon esset et q̄ ad eā decipiendaz
pater su° ip̄m misissz. **C**ui Juliana
Et q̄s est pater tu°. **R**ñdit beelze
bub qui ad oia mala nos dirigit
Et facit nos grauiter vberari q̄ /
ciens a xp̄ianis fuerim° supati. **E**t
ideo scio q̄ malo mō huc veni. q̄a
te supare nō potui. **I**nter alia aut̄
que ofess° est dixit. **Q**uia tūc maxi
me a xp̄ianis elongabat̄ qñ misse
riū dñici corpis agebat̄ et qñ ora
cōnes et p̄dicacōes fiebant. **T**unc
Juliana manib° retro sū ip̄m liga
uit. ⁊ ad terrā deñciēs cuz catena
q̄ erat ligata ip̄m durissime verbe
rauit. diabol° vero clamās roga
bat. eā dicēs. dñā mea iuliana mi
serē mei. **T**unc iussit p̄fct° vt iulia
na de carcere educeret̄. **E**t exiens
trahebat post se demonē alligatū
Demon aut̄ rogabat eaz dicens
Domina iuliana. noli de me āpli°
ridiculū facere. **N**on eni potero vl
tra in quēpiam p̄ualere. **C**hristiāi
eniz dicunt̄ misericordes esse ⁊ tu
de me nullā misericordiaz habes.
Sicqz p̄ totū forum ip̄m traxit et
postea in quādā latrinā ipsū pie
cit. **C**um aut̄ ad p̄fectū puenissz
in quādā rota adeo est extensa q̄
oia eius ossa vsqz ad medullaruz
exitum sunt confracta. **A**ngel° aut̄

dñi rotam cōminuens ipsā in mo
mento sanauit. **Q**ō videntes qui
aderāt crediderūt et statim decol
lati sūt viri quingenti et mulieres
cxxx. deinde cuz in quōdā olla plum
bo liq̄facto plena missa fuisset sed
plumbū velut tempatur balneum
factū esset maledixit p̄fct° dñs su
is q̄ vnaz puellā punire non pote
rant que tantā iniuriā eis irroga
bat. **T**ūc iussit eam decollari. **Q**ue
dum ad decollandū duceretur de
mon quem verberauerat in specie
iuuenis apparens clamabat dicēs.
Nolite ei parcere quoniam deos
vros vituperauit et me hac nocte
grauiter vberauit. **R**edдите ergo
sibi qd̄ meruit. **C**ūqz iuliana pau
lulum oculos aperuisset ⁊ videret
quis esset qui talia loqueretur de
mon aufugiens exclamauit dicēs.
Heu heu me miserū adhuc credo
q̄ me vult capere et ligare. **C**ū er
go beata iuliana decollata fuisset
p̄fectus nauigans in mari cum
triginta quattuor viris maris or
ta tempestate summerisus ē. **H**orū
autem corpora cuz mare ad ripā
ea iactasset a feris et auibus sunt
comesta.

In cathedra sancti petri.

Cathedra sancti petri triplex
esse dicitur scilicet regalis ij.
R. xxij. **D**auid sedens i cathedra
zē. **S**acerdotalis. i. **R**egum. i. **H**e
li sacerdote sedente super sellaz. zē.
Magistralis. **M**atth. xxiij. **S**uper ca
thedram moysi sedeb. zē. **B**eatus
ergo **P**etrus sedit in cathedra re
gali quia fuit princeps omniuz re
guz. **S**acerdotali quia fuit pasto

omnium clericorum. Magistrali. quia
fuit doctor omnium christianorum
Prima quod fuit equitatis. Secun-
da quantitatis. Tercia veritatis et
virtutis. Econuerso est cathedra
s. iniquitatis prauitatis et falsitatis
In prima sedent iniqui. In secunda
prauis sacerdotes. In tertia falsi
detractores

Cathedra sancti petri ab ec-
clesia festiue recolitur. Quia
tunc beatus petrus apostolus
apud antiochiam in cathedrali ho-
nore sublimatus fuisse perhibetur
huius autem solennitatis institutio
quaduplicem causam habere vi-
detur. Prima hec est. Tunc beatus
petrus antiochie predicaret. Theo-
philus princeps ciuitatis illius ei
dixit. Petre qua ratione populorum
meum deseruisti. Cum ergo petrus ei
fidem christi predicaret. ille eum vinculari
fecit et sine potu et cibo manere per-
miserunt. Sed cum petrus iam pene desu-
ceret. resumptis tamen viribus eleuans
oculos in celum ait. Jesu christe mise-
rorum augetor adiuua me in his tri-
bulacionibus deficiente. Cui dominus
respondit. Petre credis te derelictum
a me. Bonitati mee derogas. si con-
tra me talia dicere non formidas.
presto est quod tue subueniat miserie.
Audiens autem paulus de incarceratione
petri ad theophilum venit et se in
multis artibus summum artificem esse as-
seruit. Ligna et tabulas se scire scul-
pere. tentoria pingere et multa alia
industrie operari dixit. Qui a the-
ophilo obnixte rogatus. ut in sua ci-
uitate secum consistat. Euolutis paucis
diebus paulus ad petrum absconse-

in carcerem introiuit. Que videns
pene mortuum et consumptum ama-
rissime flere cepit et in amplexibus ei
quasi flendo deficiebat et prostratus
sic inquit. O petre frater meus. gloria
mea. gaudium meum. dimidium anime
mee. meo interuentu resume vires.
Tunc petrus oculos aperiens et ipsum
recognoscens lacrimari cepit. sed si-
bi loqui non potuit. Et accurrens
paulus vix os eius aperuit et ponens
cibus ipsum refocillauit. Cum autem pe-
trus cibo confortatus fuisset. accur-
rens in oscula pauli ruit et ab eo plu-
rimum fleuerunt. Paulus autem occulte
rediens. Theophilo dixit. O bone
theophile magna est gloria tua et
curialitas tua. honestatis amica
dehonestat multa bono exiguum malum
reminiscere quid fecisti illi deicole
qui dicitur petrus. velut esset aliquod ma-
gnum panosus. deformis. macie con-
sumptus per omnia vilescit. solo ser-
mone clarescet. et talem decet te in
carcerem ponere. Poterit si libertate
solita frueretur posset tibi in aliquo
utilis esse. Nam sicut de illo homi-
nes quidam aiunt infirmos sanat
mortuos suscitatur. Cui theophilus
fabulosa sunt ista o paulus quod dicis.
Quia si mortuos suscitare posset
seipsum de carcere liberaret. cui pau-
lus sicut christus suus a morte resurrexit
ut dicitur quod tamen de cruce descendere no-
luit. Sic petrus. Exemplo se non libe-
rat et pati pro christo non formidat. Cui
theophilus fac ergo ut filium meum iam
per quatuordecim annos mortuum
resuscitet et incolumem eum reddam
et liberum. Ingressus ergo paulus
ad petrum dixit quomodo resuscita-

tionem filij principis spondidisset
Cui petr^o .rem grandē paulē pro
misisti. **S**ed dñi virtute facillimaz
Sed cū petr^o educt^o de carcē mo
numento apto p eo orasset conti
nuo resurrexit **S**ed bene p oia ve
risimile non videtur .vt aut paul^o
humana astutia se tlia fabrilia scī
re sponere fingeret. aut vt senten
cia iuuenis p quatuordecim annos
suspensa fuisset **T**unc theophilus
et vniuers^o pplus antiochie ⁊ alij
q̄s plures i dñm cre diderūt ⁊ glo
riosa eccām fabricauerūt. in cuius
medio excelsā cathedraz colloca
uerunt et petrum in ea vt ab oib^o
audiri ⁊ videri posset exaltauerūt
in qua vñ annis sedit **E**t postmo
dū veiens romā in romana cathe
dra sedit xxv. ānis. d̄ primo tamē
honore ecclesia celebrat. quia tūc
primo plati ecclesie ceperunt loco
ptate ⁊ noie sublimari. **T**ūc ergo
impletur est illud qd̄ dicit in psal.
Exaltent eū in eccā pleb^o ⁊ i cathe
dra seniorū laudent eum ⁊c. **E**t no
tandū qd̄ est triplex ecclesia in q̄ bea
tus fuit exaltat^o .s. ecciā militantiū
malignantiū et triūphātiū. **I**n
hac triplici ecclesia exaltat^o est s̄m
triplicē festiuitatē quā de eo eccle
sia celebrat **E**st enim exaltatus in
ecclesia militantiūz eidez p̄hōdō
et eaz in fide et morib^o laudabili^o
regēdo **E**t hoc quātū ad solempni
tatem hodiernam que dicit^o cathe
dra qz tūc sup antiochenā ecciāz
pontificatum accepit et eā annis
septē laudabili^o rexit **S**ecūdo est
exaltatus in ecclesia malignantiū
ipsam. s. dissipando ⁊ eam ad fidē

uertēdo. ⁊ hoc ptinet ad secūda
festiuitatē q̄ dicit^o ad vincula **T**ūc
eni malignantiūz ecciā dissipauit
et mltos ad fidē ouertit. **T**ercio ē
exaltat^o in ecciā triūphātiū i ipsā
s. feliciter introeundo et hoc quan
tum ad terciā solēnitatē. que est
passionis ipsi^o qz tunc in ecciāz tri
umphantiū introiuit. **N**otādū
etiā qd̄ plurib^o alijs rōnib^o ecclesia
ter in anno de eo festiuitatez facit
.s. ppter p̄uilegium. ppter b̄ficiūz
ppter debitūz. et ppter exemplum
Prop̄ p̄uilegiū qm̄ beat^o petrus
in trib^o fuit priuilegiatus ab alijs
ap̄lis ppter q̄ tria p̄uilegia eccle
sia ter in āno eū honorat **F**uit eni
p̄re ceteris dignior in auctoritate
qm̄ p̄nceps ap̄loz extitit ⁊ clauēs
regni celoz accepit **F**uit feruētior
in amore **T**um maiori eni seruoze
xpm̄ dilexit qz ceteri sicut in mltis
locis manifestat cū dñs ter in euā
gelio q̄suisse perhibeat. petre dili
gis me pl^o his. **Q**uē p̄ ceteris eti
am p̄uilegiatū ad custodiā ouilis
dñici curā p̄tulit omēdōdo dicens
Pasce agnos meos **E**t fuit effica
tior in virtute. **N**am ad vmbra
petri vt legit^o sanabāt infirmi. **S**e
cundo ppter officiū **I**psē eni offici
um placōis sup vniuersaz ecciām
habuit **E**t ideo sic petrus fuit p̄n
ceps et p̄lat^o toti^o ecciē q̄ diffusa ē
in trib^o p̄tib^o mūdi. s. asya. africa ⁊
europa. ita eccā ter i āno celebrat
festū ei^o. **T**ercio ppter b̄ficiūm
qz ip̄e q̄ potestatē accepit ligandi
atqz soluēdi liberat nos a tribus
generib^o pccōz. s. cogitationis lo
suctōis et opatiōis. vel qd̄ i deū. vñ

¶ **Q**ui primū vel qui nos peccauim?
¶ **I**stō bñficiū p̄t eē ēplex bñfici
um aliud qđ virtute clauū p̄ccōz
in ecciā cōsequitur. **P**rimū est absolu
tōis a reatu oñsio. **S**ecūdū est pe
ne purgatorie in t̄palez cōmutacō
¶ **T**ercium pene t̄palis s̄m p̄tem re
laracō. **E**t p̄pter hoc triplex bene
ficiuz s̄c̄t̄ petr⁹ est tripliciter hono
rand⁹. **Q**uarto p̄pter debitū quia
enim ip̄e tripliciter p̄auit et p̄scit
nos. s̄. verbo exemplo et t̄pali s̄b̄si
dio siue orōis suffragio. **I**deo allu
gamur vt ip̄z tripliciter veneremur.
¶ **Q**uinto p̄pter exēplū vt. s̄. nullus
p̄ccōz desperz etiā si t̄cō s̄c̄t petr⁹
deū negauerit. si t̄n̄ eū s̄c̄t ip̄se velit
corde ore et ope cōfiteri. **S**ecūda
cā institucōis hec est q̄ quidē s̄p̄
ta est de itin̄ario clemētis. **C**um
enī petr⁹ verbū dei p̄dicans anti
ochiaz appropinquaret oēs de ci
uitate illa ei obuiā venerūt nudis
pedib⁹ p̄gētes. cilic̄is se induētes
et caput puluere asp̄gētes agētes
penitēciā q̄ contra eū cum mago
symone cōsensissent. **P**etr⁹ vero eo
rū penitēciā videns gracias deo
egit. **T**ūc illi obtulerūt ei oēs ver
atos languorib⁹ et demonib⁹ fati
gatos. **Q**uos dū petr⁹ añ se poni
iussit et sup̄ eos nomē dñi iuocal
set inēsū lumē ibi apparuit et oēs
p̄tin⁹ sūt sanati currētes et osculā
tes vestigia s̄c̄i petri. **T**ūc infra se
ptē dies pl⁹ q̄z decē milia hominū
baptismū susceperūt. ac theophil⁹
p̄nceps ciuitatis illi⁹ domū suā in
basilicā fecit cōsecrari et ibidez pe
tro excelsā cathedrā collocari vt
ab oib⁹ audiret et videretur. **N**ec

istud contrarium est his q̄ superius
dōca sūt. **P**otuit enī fieri q̄ petr⁹ p
opacōez pauli a theophilo et to
to p̄plo magnifice sit suscept⁹. **S**ed
recedēte petro symon mag⁹ p̄p̄m
puertit et cōtra petrū grauiter incita
uit. **P**ostmodū penitēciā agēs ho
norabiliter euz recepit. **H**oc autem
festum hodiernū de cathedratiōe
b̄ti petri cōsueuit appellari festuz e
pularū b̄ti petri et hinc t̄rcia racō
institucōis sumit h⁹ festi. **C**ōsuetu
do enī fuit antiq̄t⁹ gētiliū vt ait ma
gister **J**oh̄s belet singul⁹ añis i mē
se februar̄i certo die epulas offer
re sup̄ tumulos parētum suoz et
eas de nocte demones cōsumebāt.
¶ **I**psi at̄ ab aiab⁹ circa tumulos er
rātib⁹ q̄s ymbzas vōbāt vastari
putabāt. **S**olebāt enī antiq̄ dicē vt
idē **J**o. ait q̄ qñ i hūanis corpib⁹
sūt dicūt aīe in inferis manes. **S**pi
rit⁹ vero vocabāt q̄ndo ad celos
ascēdebāt. ymbzas vero q̄ndo re
cens erat sepultura. siue q̄ndo cir
ca tumulos errabāt. **H**ec at̄ cōsue
tudo de ip̄is epulis vix a xp̄ianis
potuit extirpari qđ sancti patres
attēdentes et hec penit⁹ extirpari
volētes festū de incathedratione
b̄ti petri tū de illa q̄ fuit rome. tuz
de illa q̄ fuit antiochie statuerunt
illo. s̄. eodē die q̄ t̄ra fiebāt. **U**nde
ab illis epulis adhuc ab aliquib⁹
festum beati petri epularum voca
tur. **Q**uarto instituta est propter
reuerentiam corone clericalis. **N**o
tandum est q̄ iuxta aliquozuz tra
dicionē corona clericorū hic p̄mo
sūphit iniciū. **N**ā dū petrus antio
chie predicaret in cōtumeliā nois

christiani similitudinem eius capitis ab
raserunt quod quidem postmodum om
ni clero tradit in honorem. quod per
christo apostolorum principum in con
meliam fuerat irrogatum. Circa au
tem ipsam coronam clericorum tria
attendunt scilicet capitis abrasio
capillorum detruncatio et forme cir
culatio. Abrasio autem in superiori
capitis parte fit episcopi ratione. quorum
duas assignat dyonysius in eccle
siastica gerarchia dicens. Detorsio
capillorum significat mundam et
non formabilem vitam. Ad capillo
rum enim detorsionem sive capitis
abrasionem tria sequuntur. scilicet mundicie
conservatio. deformatio. et denuda
tio. Mundicie conservatio. quia ex ca
pillis sordes in capite congregantur.
Deformatio. quia capilli ad orna
tum sunt. Significat ergo tonsura
mundam et non formabilem vitam
hoc est quod significat quod clerici de
bent habere mundiciam mentis i
terius et non formabilem id est non ex
quisitum habitum exterius. Denu
datio autem significat quod iter se et de
um nil debet esse medium. sed ime
diatate deo uniri et revelata facie
gloriam domini speculari. Capillorum
detruncatio fit. ut ex hoc detur in
telligi. quod clerici omnes cogitacio
nes superfluas a mente sua debent
abscidere et ad verbum dei semper
auditum paratum et expeditum habe
re. et omnia temporalia propter quod ad neces
sitate a se penitus removere. Fit
autem corona circularis figure mul
tiplici ratione. Primo quoniam hec figu
ra non habet principium nec finem
per quod datur intelligi quod clerici sunt

ministri dei qui deus nec habet prin
cipium nec finem. Secundo quoniam hec
figura nullum habet angulum et
significat quod clerici non debent habere
sordes ut dicit bernardus. Et debent ha
bere veritatem in doctrina quoni
am veritas angulos non amat si
cut dicit ieronimus. Tercio quoniam hec
figura est omnium figurarum pulcherri
ma. Unde in hac de celestibus crea
turas fecit. Per quod significatur quod
clerici debent habere pulchritudi
nem interius in mente et exterius in
conversacione. Quarto quoniam hec figu
ra est omnium figurarum simplicissima.
Nulla enim figura alia ut dicit au
gustinus ex una vel duabus lineis con
sistit. sola circularis figura est que
una tantum linea claudit per quod signi
ficat quod clerici debent habere sim
plicitatem columbinam. iuxta illud. Et
simplices sicut columbe.

De nominis interpretatione

Matthias hebraice latine dicitur
donatus domino. vel donaco domini
vel humilis sive parvus. Nam donatus
a domino fuit quoniam ipse de mundo elegit
et iter lxxij. discipulos designavit.
Donatio domini fuit quoniam sorte electus
inter apostolos enuncari meruit. Par
vus fuit. quia veram humilitatem servavit.
Est autem complexus humilitas sic dicit Ambrosius.
Prima est afflictionis que quis dicitur
humiliatur. Secunda considerationis que
procedit ex consideratione sui. Tercia
deuotionis que procedit ex cognitione
creatoris. primam habuit beatus mat
thias martirium patiendo. Secundam
seipsum despiciendo. Terciam maiesta
tem dei admirando. Vel dicitur a manu
quod est bonum et thesaurus quod est